

ฝนหลวง หยาดน้ำแห่งชีวิต

■ พันลศักดิ์ สุวรรณศักดิ์

บทความนี้เป็นบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเดือน
กุมภาพันธ์-มีนาคม 2548 เกี่ยวกับสภาวะการณ์ “ภัยแล้ง” ที่
ผู้เขียนได้รวบรวมประมวลข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการฟัง ดู และ
อ่านจากสื่อแขนงต่างๆ ที่เสนอข่าว “ภัยแล้ง” อย่างต่อเนื่อง
มาหลายสัปดาห์

ภัยแล้งที่ประชาชนคนไทยเผชิญอยู่ในปีนี้ค่อนข้างจะวิกฤต
มากปีหนึ่ง เรียกว่าแล้งเกือบทั้งประเทศ ซึ่งมีการประเมินว่า
ผลเสียหายทางการเกษตรได้เสียไปแล้วถึง 23,698 ล้านบาท

พื้นที่ทางการเกษตรเสียหายประมาณ 33.22 ล้านไร่ ใน 71
จังหวัด 696 อำเภอ 61 กิ่งอำเภอ 5,340 ตำบล 44,519
หมู่บ้าน ที่มีราษฎร 11 ล้านกว่าคน ต้องประสบกับภัยแล้ง
อย่างสาหัสสากรรจ์ ถึงขนาดว่าในช่วงวิกฤตหนักๆ ชาวบ้าน
เกิดความทุกข์ยากเหลือน้ำกินน้ำใช้อีกไม่เกิน 10 วัน บางคน
ต้องเดินจากหมู่บ้านมาหาน้ำที่ละหาบสองหาบจากบ่อน้ำตื้น
ซึ่งอยู่ไกล 2-3 กิโลเมตร บางคนนั่งรถอีแต่นมาไกลราว 5
กิโลเมตร เพื่อตักน้ำไปประทังชีวิต

พืชผักเรียกสวนไร่นาแห้งเฉา ชาวบ้านขาดทุนแทบหมดเนื้อ
หมดตัว

ปศุสัตว์ทยอยล้มตายเพราะขาดน้ำขาดหญ้า
ปลาร้าเริ่มขาดแคลนโดยเฉพาะที่จังหวัดสกลนคร เพราะ
แหล่งน้ำแห้งขอดไม่มีปลาเหมือนเคย
นับเป็นภัยแล้งที่แล้งอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน
ชาวบ้านอารมณ์เสีย หงุดหงิดง่าย โรงพยาบาลขาดแคลน
น้ำประปาทำให้ผู้ป่วยเดือดร้อนหนักขึ้นไปอีก

สิ่งสารพัดไม่ต้องพูดถึง เพราะขนาดอยู่ในสวนสัตว์ก็ยังมี
ผจญกับสภาพแล้งจัดเช่นกัน

สัตว์เกิดอาการหงุดหงิด จนสวนสัตว์ต้องสูบน้ำจากโป่ง
ดินดำมาเก็บไว้ในแท็งค์น้ำให้สัตว์ไว้กิน

กล่าวได้ว่าทุกชีวิตเดือดร้อนกันไปทั่วหน้าไม่รู้จะหันหน้าไป
พึ่งใครดี

แต่ชาวไทยโชคดียิ่งนัก เพราะในเวลาวิกฤตนั้น **“ฟ้า”** ก็
มาโปรด

วันที่ 11 มีนาคม 2548 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มี
พระราชกระแสรับสั่งกับ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในโอกาสเข้า
เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายรายชื่อคณะรัฐมนตรี สรุปความว่าให้เร่ง
ทำ **“ฝนหลวง”** เพื่อแก้หรือบรรเทาภัยแล้งที่มีผลกระทบอย่าง
ใหญ่หลวงต่อประชาชนที่เดือดร้อนอยู่อย่างมากมายในขณะนี้
และเป็นภัยที่จะทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจสังคมโดยรวมตามมา
ด้วยหากไม่เร่งดำเนินการแก้ปัญหาให้ทันทั่วถึง และการทำ
“ฝนหลวง” นี้ ควรทำทันทีอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นด้วย ซึ่งใน
วันต่อมากลไกของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงเริ่มต้นตัวต่อถาวร **“ปฏิบัติ
การฝนหลวง”** ตามที่พระองค์ได้พระราชทานแนวพระราชดำริไว้

และด้วยความเอาพระราชหฤทัยใส่ต่อการแก้ไขปัญหา
ความเดือดร้อนของประชาชนนี้เป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว จึงได้มีพระราชกระแสเมื่อวันที่ 16 มีนาคม
2548 ทรงให้จัดตั้ง **“ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษฝนหลวง”** ขึ้นที่
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งทั่ว
ทั้งประเทศ โดยพระองค์จะทรงบัญชาการและกำกับดูแลการ
ปฏิบัติต่างๆ ด้วยพระองค์เอง

อ่านข่าวแล้วรู้สึกซาบซึ้งใจไปทั้งตัว ความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ประดัง
เข้ามาในสมองมากมาย

คนไทยมีบุญมากจริงๆ

คิดไปคิดมาก็รู้สึกว่ “แล้วเราทำอะไรกันอยู่”

ทำไมจึงต้องเป็นพระองค์ท่านอีกแล้ว

และแล้ววันที่ 20-21 มีนาคม 2548 ก็มีการอบรมชี้แจง ผู้ปฏิบัติการทั้งหมด ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานข้อแนะนำแก่นักบินและเจ้าหน้าที่ที่ได้เข้าอบรม เทคนิคเกี่ยวกับการปฏิบัติการทำ “ฝนหลวง” นี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งทรงแนะนำด้วยว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ขณะที่ปฏิบัติงานด้วยความห่วงใยด้วย

วันที่ 22 มีนาคม 2548 คือวัน “ดีเดย์” หรือวันเริ่มปฏิบัติการ ทำฝนหลวงพร้อมกันทั่วประเทศและเป็นการปฏิบัติการต่อเนื่อง โดยตลอดในทุกพื้นที่ของประเทศไทยที่มีสภาพแวดล้อมอำนวยให้ทำฝนหลวงได้

สามวันต่อมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แถลงว่าได้มีฝนตกลงมาในสิบจังหวัดแล้ว โดยเฉพาะที่ประจวบฯ และเพชรบุรี ซึ่งเป็นเขตลุ่มน้ำปราณบุรี ทำให้ฝนตกลงในเขื่อนแก่งกระจานมากพอสมควร ส่วนพื้นที่อื่นๆ ก็กระจายทั่วๆ ไป ทำให้สามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้นทั่วประเทศ 140 ล้านลูกบาศก์เมตร

29 มีนาคม 2548 ฝนตกกระจายทั่วไปในทุกๆ ภาคของประเทศ ส่งผลให้ปัญหาในหลายจังหวัดหลายพื้นที่ที่ประสบภัยแล้งได้บรรเทาเบาบางลงจนบางพื้นที่พ้นวิกฤตแล้ว

12 เมษายน 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เปิดเผยอีกว่าสถานการณ์ภัยแล้งในปีนี้บรรเทาไปกว่า 80-90% จังหวัดที่ประสบภัยดังกล่าวซึ่งมีอยู่ 71 จังหวัด ได้ลดลงเหลือ 16 จังหวัด

ปลายเดือนเมษายน-ต้นเดือนพฤษภาคม สภาพความแห้งแล้งได้รับการแก้ไขให้อยู่ในสภาพปกติอย่างค่อยเป็นค่อยไป และกลางเดือนพฤษภาคมก็เริ่มเข้าหน้าฝนซึ่งปีนี้ฝนมาเร็วกว่าปีก่อนๆ เพราะสภาพอากาศที่ชุ่มชื้นอันเนื่องมาจากอิทธิพลของฝนหลวง

ทุกอย่างเข้าสู่สภาวะปกติด้วยเดชพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม

สรรพสัตว์ทั้งหลายเริ่มดำเนินชีวิตได้ต่อไปตามปกติอีกครั้ง แต่กระนั้นก็ดีก็ยังไม่มืหลักประกันว่าในปีหน้า หรือปีต่อไป เหตุการณ์ภัยแล้งจะไม่กลับมาสร้างปัญหาอีก

พระองค์จึงทรงวางแผนต่อไปในระยะยาว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤตภัยแล้งในปีต่อไป โดยทรงให้ “ปฏิบัติการฝนหลวง” ดำเนินการต่อไปทั้งปีทีโอกาสอำนวยแม้กระทั่งในหน้าฝนก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้มีน้ำไหลลงสู่เขื่อนและแหล่งกักเก็บน้ำให้ได้มากถึง 80% ของปริมาณการกักเก็บของแหล่งน้ำทั้งหมด เพื่อให้มีน้ำกินน้ำใช้น้ำทำการเกษตรตลอดปี 2549 และป้องกันปัญหาฝนทิ้งช่วงเหมือนในปี 2547 เพราะที่ผ่านมาหน้าแล้งที่ก็จะเร่งทำ “ฝนหลวง” กันทีละไม่กี่เดือน ซึ่งมักไม่ทันการและได้ปริมาณที่ไม่เพียงพอที่จะสนองต่อประชาชนในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรได้

จากสภาพวิกฤตหนักจนสามารถพลิกฟื้นกลับคืนสู่สภาวะปกติได้ ภายในเวลาเพียงประมาณ 2 เดือนนี้ ได้ลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ชาติบ้านเมืองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในด้านตัวเลขที่ประมาณความเสียหายไว้ว่าเป็นจำนวนหลายหมื่นล้านบาท และในด้านสภาพจิตใจของประชาชนที่มีโอกาสประเมินค่าได้ก็ได้อคลี่คลายอย่างรวดเร็วทันการ

ทรงทุ่มเท เสียสละ ทรงเหน็ดเหนื่อยตรากตรำขนาดไหน เพียงใด เพื่อให้พสกนิกรของพระองค์ได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข

เกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักข่าวต่างประเทศหลายแห่ง ได้รายงานข่าวเทิดทูนพระเกียรติคุณว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงคิดค้นและพัฒนาเทคนิคเพื่อสร้างฝนเทียมด้วยความพิศวงในพระปรีชาสามารถและความเอาพระทัยใส่ประชาชนอย่างไม่เคยมีพระมหากษัตริย์ ประมุข หรือผู้นำประเทศใดจะเสมอ

เหมือน นอกจากนี้ สำนักข่าวบีบีซีของอังกฤษได้ออกข่าวทั้งวิทยุ โทรทัศน์และเว็บไซต์ โดยกระจายข่าวไปทั่วโลกว่า เทคนิคที่ทรงคิดค้นและพระราชทานให้ดำเนินการมานานต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาหลายปีนั้น ประสบความสำเร็จเป็นพิเศษ โดยเฉพาะสามารถทำให้ฝนตกในบริเวณที่กำหนดไว้ได้อย่างแม่นยำ

ปีนี้ “น้ำ” คงจะอุดมสมบูรณ์ดี ซึ่งสอดคล้องกับที่ “พระโค” ในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญเสี่ยงทายด้วยการกินหญ้า ข้าวโพด ถั่ว งา ซึ่งพยากรณ์ว่าน้ำท่าจะบริบูรณ์

เมื่อน้ำท่าบริบูรณ์ ชีวิตก็มีชีวา ชุ่มชื้น แจ่มใส วิถีชีวิตแบบไทยๆ ทั้งในกรุงและไร่นาก็สามารถดำเนินไปอย่างปกติสุขถ้วนหน้า

ด้วยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม

“น้ำคือชีวิต” จริงๆ

